

بررسی کاربرد ریتم در نقوش ایوان و فضای داخلی مسجد جامع اشترجان

پروانه شریف پورسویری، دکتر پردیس بهمنی

دانشجوی کارشناسی ارشد پژوهش هنر دانشگاه پیام نور، واحد تهران شرق، ایران

Ya@qubkarimi@gmail.com

استاد دانشگاه پیام نور، واحد تهران شرق، ایران

Bahmanip@iust.ac.ir

چکیده

ریتم به تکرار منظم و هماهنگ خطوط، اشکال، فرم ها و رنگ اطلاق می شود که در هنرهای بصری، معمار با تدبیر و ذوق هنری و با ایجاد تعادل و تناسب آن را به نماد تبدیل نموده که پایه ی اکثر بناها خصوصاً بناهای اسلامی بوده است. ریتم بکار رفته در طراحی نقوش هندسی و اسلیمی محراب ها، مقرنس سازی ها و کتیبه ها، نشانه تاکید انسان به عرفان الهی و نظم و وحدت وجودی خداوند است. در این مقاله سعی شد نقوش ایوان و فضای داخلی مسجد جامع اشترجان از نقطه نظر اهمیت زیبایی شناختی و ضرورت کاربرد موسیقایی ریتم، با مطالعه کتابخانه ای و روش توصیفی تجزیه و تحلیل و ارزیابی شود، نتایج بدست آمده، گویای آن است که ضرب-آهنگ بکار گرفته شده در طراحی نقوش و آجرکاری این مسجد علاوه بر خلق شاهکار معماری اسلامی، دانش معماران هنرمند آن دوره رابه نمایش گذاشته و می تواند بازخوردی برای محققان نقوش اسلامی باشد.

واژگان کلیدی: ریتم، نقوش هندسی و اسلیمی، آجرکاری، مسجد جامع اشترجان، معماری اسلامی